

Metrologická terminologie v klinické a analytické laboratoři

Z. Plzák

První verze *Metrologické terminologie v klinické a analytické laboratoři* - elektronické publikace ve formě výkladového slovníku, doprovázeného seznamem zkratk, vznikla v roce 2003 na základě úzké spolupráce SEKK s. r. o. a EURACHEM-ČR. Ve formě CD byla pak distribuována ve více než 600 exemplářích do analytických a klinických laboratoří a od roku 2005 zaznamenala její volně přístupná nezkrácená forma na internetu velkou frekvenci přístupů. Tyto údaje svědčí o tom, že tato pomůcka prokázala svou užitečnost, a to vedlo její vydavatele ke snaze ji aktualizovat a zapracovat do ní vývoj v oblasti metrologické terminologie v posledních letech.

Druhé, zcela přepracované vydání *Metrologické terminologie v klinické a analytické laboratoři*, zohledňuje připomínky a podněty uživatelů a zejména vychází ze zásadních změn v terminologii vyvolaných publikací nového vydání Mezinárodního metrologického slovníku (VIM 3) a jeho překladu do češtiny. Třetí vydání Mezinárodního metrologického slovníku (TNI 01 0115:2009) je, jak jsme již mnohokrát o tom psali v různých časopisech, ve vztahu ke druhému vydání (ČSN 01 0115:1996) **zcela novým dokumentem**. Pojmy

konstruuje nově tak, aby vyhovovaly požadavkům souvisejícím s měřením i v takových oborech, jako je chemie, biochemie, potravinářství, fyzika, forenzní vědy a molekulární biologie a vychází z filozofie měřičiho procesu postavené na novém přístupu, kde **nejistota měření je hlavní charakteristikou kvality výsledku měření**. Překlad VIM 3 do češtiny je zásadní změnou ve způsobu překladu některých termínů. Jedná se především o používání českých ekvivalentů anglických termínů *precision*, *accuracy* a *trueness*. Překlad zavedl zcela nový ekvivalent pro jeden ze základních termínů nejistotního přístupu k měření *precision* a to *preciznost*. Jednotnost překladů uvedených termínů ve všech oborech je nutností pro srozumitelnost a jednoznačnost aplikace technických dokumentů.

Příručka *Metrologická terminologie v klinické a analytické laboratoři* vhodně využívá prostředků, které jí elektronická forma publikace nabízí, a to hypertextových odkazů. Lze doufat, že se stane, stejně jako její první vydání, cenově snadno dostupným užitečným nástrojem a referenční pomůckou pro všechny úrovně laboratorních pracovníků, zabývajících se jak z vnitřní potřeby, tak i z titulu své funkce metrologií a kvalitou.

V současné době je již možno exempláře příručky na CD nosiči zakoupit u vydavatele SEKK s. r. o. (www.sekk.cz, oddíl PRODEJ, EDUKAČNÍ PUBLIKACE, NABÍDKA, nebo přímo http://www.sekk.cz/Prodej/CD_Terminologie.htm). V blízké budoucnosti se plánuje umístění publikace v nezkrácené formě na internetu, přesněji řečeno na webových stránkách SEKK s. r. o. a EURACHEM-ČR.